

different types of love relationships depicted the author, describes female characters and various social types in the historical, cultural, everyday contexts. Based on the literary material she proposes tasks to analyze the text by students-philologists in high school.

Keywords: *love, image novel, practical classes, the novel «Feliks Austria» by Sofia Andrukhovych, students-philologists.*

УДК 378:7.012(045)

Дерев'янюк Н. В.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дизайну,
Класичний приватний університет,
м. Запоріжжя

ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ШЛЯХОМ КОРЕГУВАННЯ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Анотація. У статті висвітлено значущість формування професійного проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки. Обґрунтовано напрями корегування змісту дизайн-освіти у контексті проблеми формування проектно-образного мислення студентів. Репрезентовано альтернативні методи розвитку проектно-образного мислення майбутніх фахівців із дизайну.

Ключові слова: професійне мислення дизайнера, проектно-образне мислення майбутнього дизайнера, професійна підготовка майбутніх фахівців із дизайну.

Постановка проблеми, її зв'язок із важливими завданнями. Найактуальнішим завданням вітчизняної професійної педагогіки є встановлення педагогічних умов, що забезпечували б успішність формування професійного мислення фахівців. Означена особистісна якість дає змогу виявити ефективність професійної діяльності дизайнера, схарактеризувати особливості його професійного становлення. Розвиток мислення майбутніх дизайнерів можливий на основі оновлення змісту їхньої професійної підготовки, а саме – спрямованості на розвій проектно-образного мислення, що розглядаємо як професійне мислення фахівців із дизайну.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із проблеми, виокремлення невирішених її частин. Протягом останніх десятиріч з'явилося багато досліджень, присвячених розкриттю природи професійного мислення дизайнерів: як проектного мислення (В. Р. Аронов, І. Л. Белова, В. Л. Глазичов, Е. П. Григор'єв, В. Ф. Сидоренко й ін.); як творчого мислення (В. Я. Даниленко, Дж. К. Джонс, Ю. Г. Легенький, М. Ньольке, В. Ф. Прусак та ін.). Окремі питання щодо розгляду професійного мислення дизайнерів як проектно-образного – відображено у публікаціях Т. Ю. Бистрової, В. І. Іващенко, А. А. Магомедової, В. Ф. Сидоренка та ін. Основи формування та розвитку професійного проектно-образного мислення дизайнерів висвітлено у працях А. Д. Григор'єва, І. С. Карімової, В. В. Турчина та ін.

Проте, незважаючи на значний інтерес науковців до питань професійної мислєдіяльності дизайнерів, особливостей їхньої професійної підготовки, проблема формування проектно-образного мислення майбутніх фахівців у вищому навчальному закладі залишається нерозв'язаною.

Формування мети статті: обґрунтувати основні напрями корегування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів у контексті розв'язання проблеми формування проектно-образного мислення студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. На основі визначених принципів формування проектно-образного мислення студентів необхідно встановити основні педагогічні умови, впровадження яких у процес професійної підготовки майбутніх дизайнерів забезпечить його успішність [1]. Серед найсприятливіших педагогічних умов визначаємо:

1) орієнтацію змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів на формування їхнього проектно-образного мислення;

2) активізацію механізмів проектно-образного мислення майбутніх фахівців-дизайнерів;

3) упровадження в навчальний процес професійної підготовки майбутніх дизайнерів групових проектувальних методів;

4) створення креативного простору в процесі професійної підготовки майбутніх дизайнерів.

Згідно з першою умовою, зміст професійної підготовки майбутніх дизайнерів необхідно зорієнтувати у напрямі формування проектно-образного мислення суб'єктів освітніх процесів. З цією метою навчальні дисципліни напряму «Дизайн» слід спрямовувати на розвиток всіх компонентів професійного дизайнерського мислення, а також на професійно-особистісні властивості, які забезпечують активізацію мисленнєвих процесів майбутніх фахівців. Відмітимо, що розвиток проектно-образного мислення студентів-дизайнерів повинен бути наскрізним, починаючи з першого й до останнього курсів навчання.

Зважаючи на це, розглянемо основні напрями корегування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів.

Перший напрям – зорієнтування навчальних дисциплін на активізацію мотиваційних структур студентів – формування мотивації професійного саморозвитку взагалі та розвитку професійного проектно-образного мислення зокрема. Необхідність мотиваційної спрямованості процесу формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів визначається не тільки тим, що, відповідно до положень теорії діяльності (О. М. Леонтьєва [3], С. Л. Рубінштейна [5] та ін.), будь-яка діяльність починається з виникнення її мотиву, а тим, що, відповідно до положень сучасної педагогіки вищої школи, найпершим завданням професійної діяльності викладача є формування у студентів мотивації до навчання (В. О. Сластьонін [7]).

У контексті феномену мислення взагалі та проектно-образного мислення дизайнера зокрема, мотивацію усвідомлюємо як провідний чинник розвитку зазначеної властивості. Так, на основі результатів дослідження Е. Торренса переконаємося, що мотивація визначає успішність вирішення завдань, впливаючи на творче мислення дорослих людей більшою мірою, ніж інтелектуальні здібності. Фахівці з високим рівнем мотивації та середнім інтелектуальним рівнем досягали успіхів у вирішенні складних творчих завдань швидше та краще, ніж їхні колеги з високим інтелектуальним рівнем розвитку та низькою професійною мотивацією [2]. Відтак мотивація саморозвитку студентів виконує смислоутворювальну функцію: процес формування в них проектно-образного мислення стає значущим, прийнятним. Це, у свою чергу,

забезпечує внутрішні умови для розвитку мисленнєвої діяльності майбутніх фахівців із дизайну.

Розглядаючи зміст мотивації професійного навчання та професійного розвитку студентів, учені виділяють дві групи мотивів: 1) мотиви, пов'язані зі *змістом навчання*, які базуються на потребі в нових враженнях; 2) мотиви, пов'язані з власне *процесом навчання*, які базуються на потребі в активності [6, с. 104]. Отже, мотивація професійного розвитку та формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів має забезпечуватися як мотивацією навчальним змістом, так і мотивацією процесом.

Для формування мотивації професійного саморозвитку у студентів в аспекті становлення проектно-образного мислення доцільно використовувати такі методи. Це, насамперед, вивчення творчості видатних дизайнерів сучасності (мотивація змістом), здійснення аналізу їхньої проектувальної діяльності та характеристика ймовірного перебігу їхнього професійного мислення. Наприклад, аналіз суперечливих яскравих, як самі особистості, тенденцій італійського дизайну (Д. Понті, А. Мендіні, Г. Пеше), мінімалізму й функціоналізму німецького дизайну (Л. Колані), еkleктичного стилю американців (К. Рашид, М. Грейвс), автентичного зв'язку з природою японського дизайну (Е. Кіта, Ш. Курамата) та ін. [4]. Знання біографії та професійного розвитку видатних майстрів майбутні дизайнери «приміряють до себе», порівнюють власні думки з поглядами майстрів світового масштабу та, відчуваючи себе успішними і відомими, проектують власний професійний шлях.

Ефективним прийомом розвитку мотивації є здійснення аналізу графічних результатів проектувальної діяльності дизайнерів, кращих робіт студентів та випускників. У цьому значну увагу

необхідно приділяти саме мисленнєвому процесу: трансформації міркувань від «передпроектного аналізу» крізь ескізи проектних рішень до дизайн-проекту та тим мисленнєвим прийомам, операціям, які застосував автор для досягнення результату.

Важливим способом стимулювання мотивації саморозвитку професійного мислення на практичних заняттях є самодіагностика власного рівня розвитку проектно-образного мислення (мотивація процесом), яка, на нашу думку, має проводитися не за спеціальними методиками, а за допомогою загальнонаукових методів дослідження образного та творчого мислення, здатності до антиципації, логічного мислення та рефлексії.

Другим напрямом корегування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів є орієнтування змісту навчальних дисциплін на усвідомлення майбутніми фахівцями сутності професійного мислення дизайнера в системі професійних якостей фахівця. Так, у межах опанування навчальних дисциплін: «Процес дизайн-проектування», «Теорія та методика дизайну», «Історія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну» необхідно, зважаючи на особливості дизайн-діяльності, розкрити зміст професійного мислення майбутнього дизайнера, місце та роль у системі його професійної компетентності. Важливо більш детально зупинитися на проблемі творчого та інтуїтивного мислення (механізмах, чинниках і умовах їх розвитку).

Оскільки, відповідно до освітньо-професійних програм професійної підготовки дизайнерів, недостатню увагу приділяють вивченню загальної психології та психології особистості, то перед опануванням навчального матеріалу про природу професійного мислення дизайнера доцільно проаналізувати та прокоментувати досягнення

науковців стосовно розуміння феномену мислення у сучасній науці.

Особливе місце у змісті дисциплін гуманітарного циклу слід відвести розкриттю природи проектно-образного мислення дизайнера: його структури, механізмів, рівнів розвитку. Згідно з психологічною структурою діяльності людини визначаємо основні фази проектувальної діяльності дизайнера та фази дизайнерського мисленнєвого пошуку.

Важливо, на нашу думку, відмітити й те, що в навчальному плані професійної підготовки майбутніх дизайнерів відсутній курс «Логіка», в процесі опанування якої майбутні фахівці мають оволодіти загальними законами раціональної миследіяльності, культурою логічного мислення.

Отже, зміст навчального курсу «Теорія та методика дизайну» оновлюємо на основі включення таких тем: «Основи теорії професійного мислення дизайнера», «Сутність проектно-образного мислення дизайнера». Мету першої із зазначених тем встановлюємо так: сформуванню професійні знання про сутність феномену мислення в сучасній науці: особливості розуміння мислення в різних галузях науки (філософській, логічній, психологічній, кібернетичній, інформаційний підходи); загальних принципів і законів людської миследіяльності; видів мислення, їх взаємозв'язків; місця несвідомих, інтуїтивних процесів у творчій діяльності людини.

Практичні завдання з цієї теми передбачають, по-перше, виконання дидактичних тестових завдань, що сприяють систематизації, узагальненню, рефлексивному аналізу отриманих знань; по-друге, виконання діагностичних методик, спрямованих на: самодослідження студентів їх провідного аналізатора, що дає змогу встановити домінуючий тип

мисленнєвої діяльності; визначення якостей мислення (економічності, швидкості, гнучкості); по-третє, виконання практичних завдань, які передбачають формування у студентів професійних умінь аналізування з різних наукових позицій (філософських, психологічних, логічних, інформаційних) результатів дизайн-діяльності різних авторів; виявляти ймовірний перебіг мислення творців; визначати ідею витвору; знаходити домінанту образного рішення дизайн-об'єкту та ін. У ході практичного заняття для виконання завдань доцільно використати матеріал про відомих митців різних дизайнерських напрямів та шкіл (наприклад, творчість М. Лайош, Ч. Макінтош, Т. Мальдонадо, В. Гроппіус та ін. [4]).

Самостійна робота студентів із цієї теми містить такі завдання, як обов'язкове опрацювання, здійснення аналізу праць видатних науковців, митців, в яких автори описували хід мисленнєвості у процесі творіння (наприклад, роздумів М. К. Мамардашвілі «Естетика мислення»; твору Г. Гельмгольца «Як приходять нові ідеї», праці Ж. Меткелфа, Д. Вібе «Чи передбачуваний інсайт?» та ін.), а також виконання вправ на розвиток мисленнєвих процесів та креативності (наприклад, виконання завдань із Шкільного тесту розумового розвитку «Аналогії», «Класифікації», «Узагальнення», Тесту структури інтелекту Амтхауера, методик «Речення», «Дві лінії», «Класифікація», «Кола» Вартега, та ін.).

Мета другої теми «Сутність проектно-образного мислення дизайнера» полягає у формуванні у студентів професійних знань щодо змісту таких феноменів: професійне мислення фахівця, проектно-образне мислення дизайнера, підходи до розуміння їхньої сутності, визначені різними вченими; специфічні особливості дизайнерського мислення, змістовна та

процесуальна складові проектно-образного мислення дизайнера, критерії розвитку проектно-образного мислення фахівця.

Практичне заняття із зазначеної теми спрямоване на формування та розвиток таких умінь майбутніх дизайнерів, як: свідомо використовувати методи візуалізації (візуальне порівняння, візуальне диференціювання та інтегрування, встановлення візуальних аналогій, візуальне перегрупкування, візуальний синтез, візуальний аналіз, візуальне абстрагування); аналізувати перебіг мисленнєвого проектування, визначати фази проектування, їх мисленнєві продукти. У ході практичного заняття студенти мають здійснити самодіагностику рівня розвитку проектно-образного мислення.

Самостійна робота з цієї теми передбачає виконання студентом дизайнерського проекту з обов'язковою покроковою фіксацією (внутрішнім проговоренням) власних думок у процесі проектування.

Третій напрям корегування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів є включення до змісту навчальних дисциплін тем, опанування яких забезпечить сприятливі умови для успішного саморозвитку їхніх мисленнєвих процесів. Це такі теми, як: «Індивідуально-психологічні чинники професійної мислєдїяльностї дизайнера», «Рефлексія у професійній діяльностї дизайнера», «Антиципація як основа проектувальної діяльностї», «Прийоми та методи розвитку професійної мислєдїяльностї дизайнера», «Ускладнення професійної мислєдїяльностї дизайнера та шляхи їх подолання».

Викладання усіх вищезазначених тем має ґрунтуватися на розумінні дизайн-проблем як полі системних. Відтак, усвідомлення студентами методів подолання «зупинок мислення», «мисленнєвих

стереотипів», почуття невпевненості, які можуть закономірно виникати у майбутніх дизайнерів у процесі роботи над дизайн-проектом, є основним завданням вказаних вище тем. Це передбачає розвиток у студентів умінь професійної саморегуляції. Виокремлені теми є структурною складовою змісту розробленого спецкурсу «Формування проектно-образного мислення у майбутніх дизайнерів».

Четвертий напрям корегування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів передбачає включення до самостійної роботи студентів особливих методів, спрямованих на розвиток їхнього проектно-образного мислення. Оскільки студенти-дизайнери за всіма професійно спрямованими навчальними дисциплінами мають виконувати творчі завдання, і внесення додаткових завдань може стати причиною психічного та психологічного перевантаження, то доцільно оновити традиційні завдання. Основним корективом, на нашу думку, відповідно до розглянутих вище принципів формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів, є поєднання миследіяльності та мислекомунікації – проговорення перебігу власних мисленнєвих процесів у ході вирішення дизайн-проблеми та їх фіксація в паперовому вигляді (можливо, у формі клаузури), що забезпечує усвідомленість миследіяльності студента та надає можливість подальшого його рефлексивного аналізу.

Так, до самостійної роботи студентів із дисципліни «Теорія і методика дизайну» з теми «Методи дизайн-проектування» було внесено таке завдання: вивчити один із евристичних методів проектування та показати покрокове виконання завдання, обґрунтувати письмово свій вибір і письмово зафіксувати власні роздуми в процесі створення дизайн-проекту.

На рис. 1. представлено студентську роботу, що відображає перебіг основних фаз проектно-образного мислення в процесі використання методу уособлення предметної речі, у даному випадку – зв'язка ключів перевтілюється в різні тварини на фазі рішення, у кінцевому варіанті уособлюється у фігуру оленя.

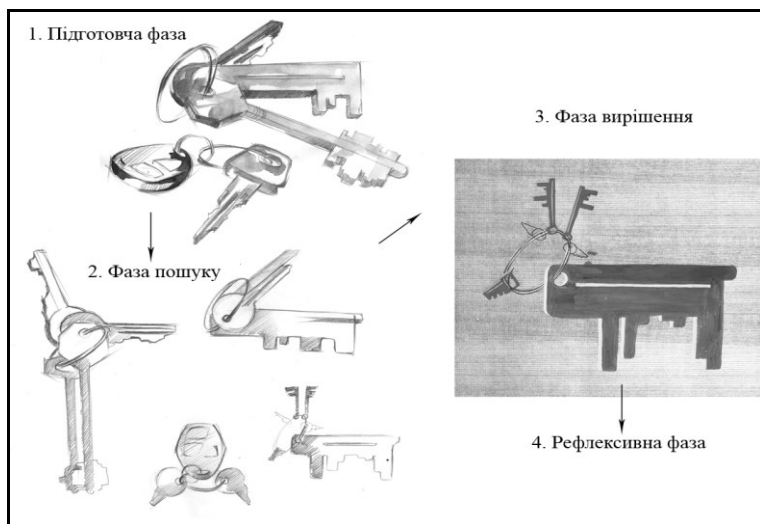

Рис 1. Розгортання фаз проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів за допомогою методу уособлення предметної речі

З дисципліни «Основи дизайн-графіки та шрифти» до самостійної роботи студентів за темою «Шрифт як складова культури нації. Піктографічне письмо – основа передачі інформації у формі знаку...» запропонували таке завдання: написати лист товаришу засобами піктографічного письма, письмово простежити процес трансформації «думка – смисл – образ – смисл – думка», тобто усвідомити процес інтеріоризації-екстеріоризації. У курсі «Фірмовий

стиль» передбачали завдання створити фірмовий персонаж власної групи та доповнити його слоганом.

З дисципліни «Композиція» за темою «Асоціація» завданням до самостійної роботи студентів стало породження ними слухових або нюхових асоціацій із подальшою трансформацією їх у візуальний контекст. Наприклад, створити асоціації до шуму дощу (або за вибором: стукоту дятла, гуркоту поїзда) та аромату кави (малини, випічки) й трансформувати у візуальний образ (без зображення предметів, тільки за допомогою ліній, плям, кольору, текстури), при цьому простежувати логіку думки.

Інше завдання на розвиток асоціативних якостей мислення – «Інфраструктура тіні» – вимагало аналізу власних асоціацій, що виникають на основі споглядання силуету тіні. Кожному студенту необхідно було уявити свій тематичний натюрморт у силуеті тіні (рис. 2).

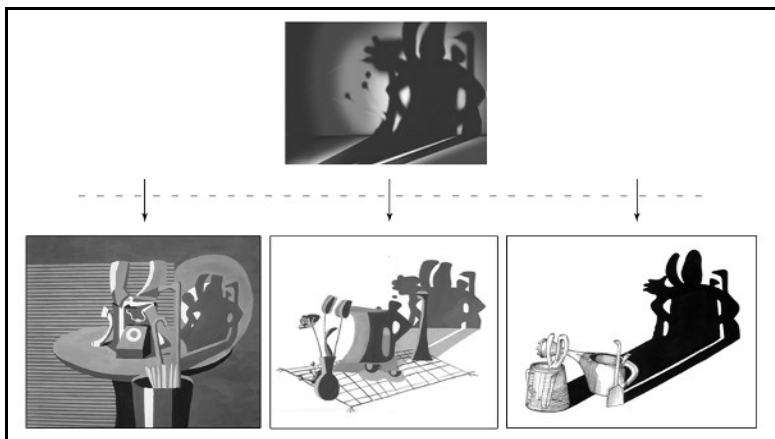

Рис. 2. Інфраструктура тіні (за методом асоціацій)

Тінь здавалась однаковою для всіх студентів, але кожен повинен побачити власний образ, завдання ускладнювалось тим, що у рішенні не міг бути простий

набір окремих предметів, але пов'язаних тематично, що створює певний образ і настрій.

За темою «Декоративний натюрморт» у практичній роботі щодо виконання портрету людини засобами елементів предметного світу (виконати ескізний портрет олівцем, на який накласти елемент натюрморту), майбутнім фахівцям необхідно було здійснити письмовий аналіз власної мисленнєвої діяльності – руху думки з етапу вибору фотопортрету до створення образу та його кольорового оформлення.

Додатково до заключної практичної роботи з теми «Понятійно-логічна основа предметного образу» пропонували студентам зафіксувати власну мислєдіяльність із урахуванням її фаз. Майбутні дизайнери повинні були створити образ штучної системи засобами формальної композиції у вигляді понятійно-логічного опису формоутворювальних елементів, принципів, якостей, характеристик.

У процесі опанування курсу «Кольорознавство і живопис», що вирізняється споглядальним характером та дає змогу виявити художні навички студента (вміння «малювати» з натури, суб'єктивне бачення кольору), практикували виконання завдань із образної стилізації натюрморту (рис. 3). Студент обирав твір відомого майстра, аналізував його манеру виконання, стилістичні особливості і намагався виконати аудиторний натюрморт у стилі обраного майстра. Вибір майстра для наслідування вимагав, крім аналізу його стилістики, також певних рефлексивних роздумів, порівняння власного світогляду з поглядами майстра.

Важливим аспектом виконання усіх робіт у контексті формування проектно-образного мислення студентів є здійснення ними обов'язкового рефлексивного аналізу власної діяльності та захист створених образів в академічній групі в генетичній

формі (емоційна реакція на завдання, особливості сприймання об'єкту завдання, застосування мисленнєвих дій, характеристика створеного образу на предмет успішності).

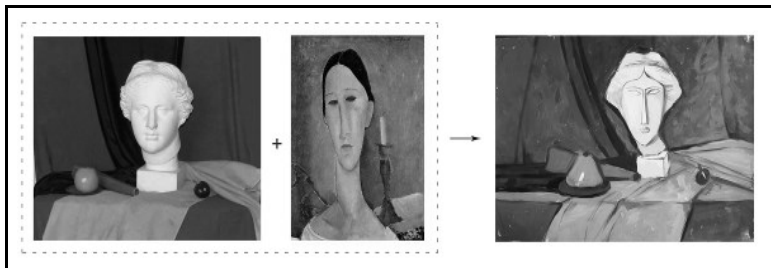

Рис. 3. Образна стилізація натюрморту

П'ятий напрям корегування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів передбачає включення специфічних методів формування проектно-образного мислення. Необхідно зазначити, що такі активні методи навчання у вищій школі, як мозковий штурм, метод вільних асоціацій та ін. у процесі професійної підготовки дизайнерів використовуються доволі часто і є майже нормативними. Багато авторів розглядають зазначені методи як традиційні, природні для проектувальної діяльності, такі, що постійно впроваджуються.

Отже, перед нами постало завдання знайти нетрадиційні, нові методи, що забезпечать успішне формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів.

Для визначення ефективності корегування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів за всіма зазначеними напрямками щодо формування проектно-образного мислення необхідно виявити основні його критерії сформованості, тобто ознаки, на основі яких відбувається оцінка якості цього процесу. Критеріями

розвитку проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів ми обрали такі:

1) усвідомленість фаз проектувальної діяльності дизайнера та фаз професійної дизайнерської мислєдїяльності (критерій усвідомленості);

2) послїдовнїсть, логїчнїсть, обґрунтованїсть трансформації образу-перцепту крїзь образ-уявлення до образу-концепту в процесї проектувальної діяльності (критерій трансформацій);

3) рефлексивнїсть та здатнїсть до антиципації.

Розвиненїсть проектно-образного мислення майбутнїх дизайнерів, на нашу думку, доцїльно визначити як крїзь динамїчнї характеристики проектнїх фаз, так і крїзь змїстовї характеристики проектного образу. За рївнем складностї, досконалостї, усвідомленостї визначили три рївнї сформованостї проектно-образного мислення у майбутнїх дизайнерів:

- першїй рївень – *низький (початковий)* – характеризується такими показниками: необґрунтована форма проектнїх рїшень (базування на емоційному сприйняттї проблеми, без її необхідного аналізу, пояснення прийнятого рїшення у дизайн-проектї за принципом «менї так подобається», «менї здається, що так повинно бути»), нездатнїсть сформулювати проектне завдання, неусвідомленїсть фаз проектування, трансформації образу-перцепту в образ-концепт; низький рївень розвитку рефлексивностї та антиципації;

- другий рївень – *середнїй (достатнїй)* – характеризується усвідомленням сутностї понять: «проблема», «завдання», «проект», «гїпотеза», «оптимальнїй варїант», «рїшення», вмїнням сформулювати проблему, проектне завдання, варїювати рїзними варїантами рїшень; проте недостатнїм рївнем усвідомленостї власної мислєдїяностї, розвитку

рефлексивності та антиципації, внаслідок їхньої нестійкості, ситуативності, актуалізації;

- третій рівень – *високий* – характеризується усвідомленням сутності таких понять: «проблема», «завдання», «проект», «гіпотеза», «оптимальний варіант», «рішення», вмінням сформулювати проблему, проектне завдання, варіювати різними варіантами рішень; усвідомленням студентом-дизайнером фаз проектування, наслідуванням образу-перцепту до образу-концепту; високий рівень розвитку рефлексивності та антиципації.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок з напрямку. На основі викладеного вище можна стверджувати, що визначені нами підходи корегування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів й розроблені методи у напрямі орієнтації змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів на формування проектно-образного мислення є необхідними і значущими, а впровадження їх у навчальний процес підготовки фахівців-дизайнерів сприяє формуванню в них професійного мислення та розвитку професійності. Перспективи подальших досліджень полягають у формулюванні основних педагогічних умов, впровадження яких забезпечують формування професійної особистості майбутнього дизайнера.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дерев'янюк Н. В. Принципи формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів в процесі професійної підготовки : тези доповідей І Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія та практика дизайну» 9-11 квітня 2012 р. – Київ: НАУ, 2012.

2. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин – СПб. : Питер, 2000. – 512 с. – (Серия «Мастера психологии»).

3. Леонтьев А. Н. Лекции по общей психологии / А. Н. Леонтьев – М. : ПЕРСЭ, 2000. – 387 с.

4. Медведев В. Ю. Сущность дизайна : [учеб. пособ.] / В. Ю. Медведев. – 2-е изд., испр. и доп. – СПб. : СПГУТД, 2007. – 87 с.

5. Рубинштейн С. Л. О природе мышления и его составе // Психология мышления / под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. А. Спиридонова, М. В. Фаликман, В. В. Петухова. – М. : АСТ: Астрель, 2008. – С. 111-116.

6. Психология высшей школы / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович, С. Л. Кандыбович. – Мн. : Харвест, 2006. – 416 с.

7. Психология и педагогика: [учеб. пособ.] / под ред. А. А. Бодалева, В. И. Жукова, Л. Г. Лаптева, В. А. Слостенина. – М. : Изд-во Института психотерапии, 2002. – 585 с.

REFERENCES

1. Derev'yanko N.V. Pryntsypy formuvannya proektno-obraznoho myslennya maybutnikh dyzayneriv v protsesi profesiynoyi pidhotovky : tezy dopovidey I Mizhnarodnoyi naukovopraktychnoyi konferentsiyi «Teoriya ta praktyka dyzaynu» 9-11 kvitnya 2012 r. – Kyiv: NAU, 2012.

2. Yl'yn E.P. Motyvatsyya y motyvy / Yl'yn E.P. – SPb: Pyter, 2000. – 512 s. – (Seryya «Mastera psykholohyy»).

3. Leont'ev A.N. Lektsyy po obshchey psykholohyy / Leont'ev A.N. – M.: PER SЭ, 2000. – 387 s.

4. Medvedev V.Yu. Sushchnost' dyzayna: Ucheb. posobyе / V.Yu. Medvedev. – 2-e yzd., yspr. y dop. – SPb.: SPHUTD, 2007. – 87 s.

5. Rubynshteyn S. L. O pryrode myshlenyya y eho sostave // Psykholohyya myshlenyya / Pod red. Yu.B. Hyppenreyter, V.A. Spyrndonova, M.V. Falykman, V.V. Petukhova. – M.: AST: Astrel', 2008. – S. 111-116.

6. Psykholohyya vysshey shkoly / M.Y. D'yachenko, L.A. Kandybovych, S.L. Kandybovych. – Mn.: Kharvest, 2006. – 416 s.

7. Psykholohyya y pedahohyka: Uchebnoe posobyе / Pod redaktsyey A.A. Bodaleva, V.Y. Zhukova, L.H. Lapteva, V.A. Slastenyina. – M.: Yzd-vo Ynстыtuta psykhoterapyu, 2002. – 585 s.

Деревянко Н. В. Формирование проектно-образного мышления будущих дизайнеров путём коррекции содержания профессиональной подготовки.

Аннотация. В статье представлена значимость формирования профессионального проектно-образного мышления будущих дизайнеров в процессе профессиональной подготовки. Обоснованы направления корректировки содержания профессиональной подготовки будущих дизайнеров путём ориентации содержания профессиональной подготовки будущих дизайнеров на формирование у них проектно-образного мышления. Важным является представление, разработанных нами особенных нетрадиционных методов, направленных на развитие проектно-образного мышления будущих дизайнеров.

Ключевые слова: профессиональное мышление дизайнера, проектно-образное мышление будущего дизайнера, профессиональная подготовка будущих дизайнеров.

Derevyanko N.V. Training direction of future designers on the formation of project-figurative thinking of them.

Annotation. In that article introduced basic pedagogical terms of that in the process of professional preparation of students-designers will provide his success. Directions of adjustment of maintenance of professional preparation of future designers are reasonable by the orientation of maintenance of professional preparation future designers on forming for them of the project-figurative thinking. Important is presentation worked out by us special methods sent to development of the project-figurative thinking of future designers.

Keywords: professional thinking of designer, project-figurative thinking of the future designers, professional preparation.

Derevyanko N. V. Training direction of future designers on the formation of project-figurative thinking of them.

The main directions of adjusting the content of training of future designers.

First we define the direction of orientation of academic disciplines at enhancing students' motivational structures - formation of motivation of professional self-development and the development of professional design and creative thinking.

The need for motivational orientation formation process of design and creative thinking is determined by the provisions future designers of modern pedagogy for high school, which defines the first task of the teacher professional formation of students' motivation to learn.

The second direction of adjustment contents for training future designers have focus on the content of training courses awareness of future professionals essence

of professional thinking of the designer in the professional qualities of a specialist.

The third direction of adjustment contents for training future designers is the inclusion of the contents of the disciplines, which will provide students the mastery of pedagogical conditions for a successful self-development in their thought processes. These are the topics: «Individually-psychological factors of professional mental activity of the designer», «Reflection in professional work of the designer», «Anticipation as a basis for planning activity», «Methods and techniques of professional mental activity designer», «Complications of professional mental activity designer and how to overcome them».

The fourth focus correction content of training future designers is the inclusion of independent work of students of special methods aimed at the development of design and creative thinking. Since the design students of all academic disciplines professional orientation should perform creative tasks, and making additional tasks can cause mental and psychological overload, you must make adjustments to the traditional tasks. This is a combination of a major corrective mental activity and *mislekomunikatsii* – flow of pronunciation of their own mental processes in the course of solving design problems and fixing them in paper form (possibly in the form *clausura*). It provides awareness of mental activity of the student and provides an opportunity to further reflective analysis.

Fifth direction adjusting the content of training future designers is the inclusion, in addition to the traditional modern domestic design education, the formation of specific methods of design and creative thinking. It should be noted that such active learning methods in higher education as brainstorming, method of free association, and others. In the course of training is often used by designers and almost normative. Many authors have benefits in

design and works on the training of future specialists consider them as traditional, natural for designing activity, are constantly being introduced. So, we are faced with the task of finding innovative, new ways that will ensure the successful development of design and creative thinking for future designers. These methods will be presented to us in the following divisions of the thesis.

To determine the effectiveness of adjusting the content of the training future designers to build design and creative thinking have been identified its main criteria – those characteristics, on the basis of which there is a quality assessment process.

Criteria for the development of design and creative thinking and coming designers:

- 1). Awareness phase planning activity designer and professional design phases of mental activity (the criterion of awareness);
- 2). Consistency, validity of the transformation of the image through the image-perceptual representation of the image-concept in the process of designing activity (criterion of transformation);
- 3). Reflexivity and ability to anticipation.